

Доклад на независимите одитори

До акционерите на Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „Доверие“ („Фонда“), съдържащ отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември 2023 г. и отчета за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводните политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „Доверие“ към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността му за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Актьорска настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници</p> <p><i>Актьорската настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници в отчета за наличните нетните активи за изплащане на доходи към 31 декември 2023 г.: 9,346 хил. лева (31 декември 2022 г.: 3,896 хил. лева). Виж бележка 1.2. Дейност и резултати и бележка 15. Актьорска настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници към финансовия отчет.</i></p> <p>Настоящата стойност на задълженията към пенсионери и наследници към 31 декември 2023 г., в размер на 9,346 хил. лв., представлява 75,54% от нетните активи за изплащане на доходи на Фонда към тази дата. Пенсионните задължения произтичат от сключените пенсионни договори, както и от задълженията към наследниците на починали пенсионери. Съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване, отговорният актьор на Фонда изчислява очакваните задължения към пенсионерите и задълженията към наследниците на починалите пенсионери, получавали плащания с право на наследяване, към 31 декември всяка година.</p> <p>Настоящата стойност на поетите задължения се определя по формули, одобрени от Комисията за финансов надзор, и включва разумна степен на преценка по отношение на основните допускания, като техническия лихвен процент и вероятността за смъртност. Поради съществената стойност на свързаните с това суми и наличието на определени преценки, свързани с</p>	<p>Нашите одиторски процедури относно оценката и точността на калкулацията на актьорската настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници на Фонда включиха, но не се ограничиха до:</p> <ul style="list-style-type: none"> — оценка на обективността, опита и квалификацията на отговорния актьор да извършва изчислението на поетите задълженията към пенсионери и наследници. Като част от процедурата ние също така оценихме обхвата на работата на актьорите и възможни ограничения по отношение на нея; — оценка на уместността и надеждността на данните, използвани в калкулацията на актьорската настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници; — на извадкова база, проследяване на извършените пенсионните плащания през периода до пенсионни договори и подкрепящи банкови извлечения; — оценка на вътрешната последователност и логика на моделите за калкулация, използвани от отговорния актьор, и математическата точност на калкулациите; — по отношение на калкулациите на пенсионните задължения критичен преглед на ключовите допускания, използвани в моделите, чрез: <ul style="list-style-type: none"> — проследяване на използваните вероятности за смъртност до официално публикуваните данни от Националния статистически институт; — оценка на уместността на използвания процент за дисконтиране на задължението спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС; — оценка на адекватността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с актьорската настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници, в съответствие с МСФО, приети от ЕС.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

изчислението на актюерската настояща стойност на задълженията към пенсионери и наследници, ние счетохме, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно представлява ключов одиторски въпрос.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оловестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаме до заключение относено уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., с решение на акционерите на Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД на общо събрание, проведено на 23 май 2023 г., за период от една година. "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 11 май 2021 г.
- „Кроу България Одит“ ЕООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., с решение на акционерите на Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД на общо събрание, проведено на 23 май 2023 г., за период от една година. „Кроу България Одит“ ЕООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 20 май 2022 г.
- Одитът на финансовия отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД.
- Одитът на финансовия отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от „Кроу България Одит“ ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад с дата 27 март 2024 г., представен на одитния комитет на Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД
Одиторско дружество, рег. № 085

Джок Нюнан
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България

27 март 2024 г.

За „Кроу България Одит“ ЕООД
Одиторско дружество, рег. № 167

Гюляй Рахман
Управител

Георги Калоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

ул. 6-ти Септември 55
1142 София, България

27 март 2024 г.